

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 377/2018-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Svätoslavom Vaškom, Baštová 5/A, Bardejov, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 204/2014 z 28. júna 2016, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 204/2014 z 28. júna 2016 porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 204/2014 z 28. júna 2016 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný [REDAKOVANÉ] uhradiť trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Svätoslava Vaška, Baštová 5/A, Bardejov, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 204/2014 z 28. júna 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že Slovenská kancelária poisťovateľov, zastúpená [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobca“), sa žalobou doručenou 3. decembra 2009 Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti sťažovateľovi nároku na zaplatenie sumy 30 000 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. novembra 2009 do zaplatenia a po rozšírení žaloby sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 33 813,33 € s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 30 000 € od 30. novembra 2009 do zaplatenia a s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3 813,33 € od 11. februára 2010 do zaplatenia. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady súm, ktoré zaplatil zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisteného – sťažovateľa v prospech poškodených – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „poškodení v 1. až 3. rade“)

pri dopravnej nehode 7. novembra 2001, ktorú zavinil sťažovateľ ako vodič osobného motorového vozidla a ktorú spôsobil pod vplyvom alkoholu.

Ku dňu podania žaloby okresnému súdu žalobca vyplatil v prospech poškodených v 1. až 3. rade Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniám sumu 90 843,89 €. Náhradu tejto sumy si žalobca uplatnil proti sťažovateľovi podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 423/1991 Zb.“). Na základe žiadosti sťažovateľa žalobca upustil od vymáhania časti regresného nároku a proti sťažovateľovi si napokon uplatnil sumu 30 000 €. V priebehu konania pred okresným súdom žalobca zaplatil Sociálnej poisťovni z titulu invalidného dôchodku pre [REDAKOVANÉ] sumu 7 149,26 €, pričom na základe žiadosti sťažovateľa žalobca upustil od vymáhania časti regresného nároku a proti sťažovateľovi si uplatnil žalobou nárok na zaplatenie sumy 3 813,33 € s príslušenstvom.

Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 14 C 24/2010 zo 6. februára 2013 tak, že zaviazal sťažovateľa na zaplatenie sumy 2 206,80 € s príslušenstvom do zaplatenia v splátkach po 30 € mesačne až do úplného vyrovnania dlhu. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolania žalobca aj sťažovateľ. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 11 Co 51/2013 z 30. januára 2014 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 30 000 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 19. januára 2010 a sumu 3 813,33 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 7. februára 2013 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti – týkajúcej sa časti úrokov z omeškania – žalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že rozhodnutie

spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Sťažovateľ ďalej v sťažnosti obsiahlo uvádza obsah svojho dovolania, ktorého podstatou boli tieto argumenty:

- konajúce súdy mali v prejednávanej veci aplikovať historický a logický výklad a aplikovať aj vyhlášky účinné pred vyhláškou č. 423/1991 Zb. a tiež zohľadniť tam uvedené princípy a zásady na určenie výšky regresného plnenia;

- Občiansky zákonník je voči vyhláške č. 423/1991 Zb. nadradeným právnym predpisom, preto *„výška regresnej náhrady... musí rešpektovať princíp primeranosti stanovený... Občianskym zákonníkom.“*, pričom tiež poukázal na *„vývoj a právnu úpravu inštitútu primeranosti regresnej náhrady“* analýzou relevantných ustanovení vyhlášok účinných pred vyhláškou č. 423/1991 Zb. Uviedol tiež, že právo postihu proti poistenému má mať *„funkciu výchovnú, čiastočne aj represívnu, ale nikdy nie funkciu devastáciu, likvidačnú, ohrozujúcu život a existenciu poisteného a jeho rodiny“*;

- primeranosť náhrady určuje žalobca v sume, ktorú si uplatní s tým, že konajúci súd nemá moderačné právo, preto môže návrhu len vyhovieť alebo ho zamietnuť;

- regres má spočívať v jednorazovej náhrade, a nie v náhrade opakujúcich sa plnení;

- žalobca zrušil interný predpis právnej predchodkyne a nezohľadnil postupy pri uplatňovaní regresu, čím prekročil oprávnenia, ktoré mu dával § 28 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“);

- súdy mali zohľadniť historické okolnosti vzniku zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Inštitút zákonného poistenia vznikol v časoch socializmu a reálne ho vykonával štát ako monopol prostredníctvom Slovenskej štátnej poisťovne. Od 1. januára 2002 ho nahradilo povinné zmluvné poistenie vykonávané viacerými subjektmi – poisťovňami na komerčnom základe s cieľom dosiahnuť zisk. Odlišná koncepcia zákonného poistenia a povinného zmluvného poistenia spôsobuje aj rozdielny prístup k regresnej náhrade;

- v dôsledku zmeny právnej úpravy mali konajúce súdy skúmať, či žalobca má právny záujem na vymáhaní predmetných súm;

- konajúce súdy nedostatočne zohľadnili vzťah Občianskeho zákonníka a vyhlášky č. 423/1991 Zb. Tento vzťah nemožno vyjadriť zásadou *lex specialis derogat legi generali*,

ale zásadou *lex superior derogat inferiori*. Uvedená skutočnosť vyplýva z uznesenia krajského súdu sp. zn. 17 Co 157/2015;

- vychádzajúc zo zásady *ius est ars boni et aequi* mal sťažovateľ právo očakávať, že rozhodnutie súdov bude spravodlivé. Princíp spravodlivosti je vyjadrený aj v § 1 OSP a vyplýva tiež z judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa výkladu a aplikácie právnych predpisov;

- konajúce súdy nezohľadnili, že žalobca proti sťažovateľovi uplatňuje ďalšie regresné nároky – žalobca okresnému súdu podal druhú žalobu o zaplatenie sumy 7 534,91 € s prísl. (konanie vedené pod sp. zn. 15 C 353/2014) a tretiu žalobu o zaplatenie sumy 7 975,06 € s prísl. (konanie vedené pod sp. zn. 17 C 299/2015). Štvrtý regresný nárok vo výške 4 091,73 € žalobca uplatnil voči sťažovateľovi listom z 21. apríla 2016.

Najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom z 28. júna 2016 tak, že dovolanie sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu za rozhodnutie, ktoré je „nezákonné, formalistické, arbitrárne. Odôvodnenie považuje za príliš všeobecné, povrchné, nezohľadňujúce konkrétny prípad sťažovateľa. Porušovateľ sa nevysporiadal s argumentmi sťažovateľa.“

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho argumentom, že v prejednávanej veci mali súdy použiť historický výklad. Najvyšší súd podľa sťažovateľa neuviedol žiaden konkrétny dôvod, prečo v tomto prípade nebolo možné použiť historický výklad. Sťažovateľ argumentuje, že «v danom prípade existuje medzera v práve. Neexistuje konštantná judikatúra v skutkovo obdobných právnych veciach, neexistuje žiadna judikatúra. V tom sťažovateľ vidí aj výnimočnosť svojho prípadu. Tým, že neexistuje judikatúra, spôsobuje to zrejmu nejednotnosť pri rozhodovaní všeobecných súdov v skutkovo obdobných prípadoch, ba čo viac, v jednotlivých senátoch toho istého súdu... To spôsobuje právnu neistotu, právnu nepredvídateľnosť čo je v rozpore s princípom

právneho štátu. A práve tieto skutočnosti preukazujú, že „štandardné interpretačné metódy“ zlyhávajú.

... v tomto konkrétnom prípade zlyháva tak gramatická (jazyková) metóda ako aj systematická metóda výkladu, a preto bolo namieste použiť historickú metódu ako aj metódu logického, racionálneho výkladu...».

Najvyšší súd sa podľa sťažovateľa nedostatočne vysporiadal s námietkou o aplikácii zásady primeranosti regresnej náhrady vyplývajúcej z ustanovení Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza:

«43.) Je zrejmé, že porušovateľ použil gramatický aj systematický výklad, avšak pri ich aplikácii nepoužil racionálny výklad a interpretáciu § 826 OZ v otázke primeranosti nezaložil na racionálnej úvahe ani argumentácii.

44.) Pri poukaze na zásadu primeranosti a proporcionality sa porušovateľ len stotožnil s rozhodnutím odvolacieho súdu a s jeho argumentáciou, že výška 37 % požadovanej regresnej náhrady zo strany žalobcu, je dôvodná a primeraná a súčasne aj proporcionálna.

Poukaz na percentuálne zníženie regresnej náhrady (37 %), ktoré uplatnil žalobca voči žalovanému/sťažovateľovi, je podľa názoru sťažovateľa nesprávne. Primeranosť nemožno posudzovať podľa násobkov či percentuálneho určenia, ako to v danom prípade urobil aj odvolací súd aj porušovateľ, ale musí sa posudzovať na každý konkrétny prípad osobitne/jednotlivo so zohľadnením výšky uplatňovanej regresnej náhrady a jej dopadu ekonomického, materiálneho, sociálneho na osobu žalovaného/sťažovateľa a jeho rodinu, (bod 17.). Pritom sťažovateľ predložil porušovateľovi aktuálne pomery jeho osoby a rodiny, ozrejmil mu situáciu, že žalobca si už voči nemu uplatnil ďalšie tri regresné náhrady (bod 33.), a tie sa budú pravidelne opakovať do budúcnosti.

Porušovateľ neskúmal primeranosť uplatňovanej regresnej náhrady žalobcom ani z hľadiska toho, že žalobca bude do budúcnosti opakovane poskytovať/plniť v prospech poškodených plnenia (minimálne invalidný dôchodok v prospech poškodeného [REDACTED] [REDACTED] vyplácaný Sociálnou poisťovňou) (bod 23.), a že tieto regresné náhrady zo strany žalobcu budú voči sťažovateľovi pravidelne opakované.

Porušovateľ sa nijako nezaoberal ani neskúmal primeranosť uplatňovanej regresnej náhrady žalobcom ani z hľadiska toho, že žalobca si už uplatnil voči sťažovateľovi ďalšie postihové právo (ďalšie regresné náhrady), ktoré mu vzniklo opätovným (ďalším) vyplatením plnení v prospech Sociálnej poisťovne, ktorá vypláca invalidný dôchodok v prospech poškodeného [REDAKOVANÉ], a to vo výške 7.534,91 € za obdobie od 11/2010 do 11/2012, vo výške 7.975,06 € za obdobie od 11/2012 do 11/2014, vo výške 4.091,73 € za obdobie od 11/2014 do 11/2015 (bod 33.).

45.) Sťažovateľ zastáva názor, že by mal mať právo na to, aby sa dostal ešte počas svojho života do takej pozície, ktorá by mu dala záruky, že si žalobca nebude od neho vymáhať ďalšie regresné náhrady, pretože je jasné, že každoročne žalobca vyplatí do budúcnosti v prospech Sociálnej poisťovne sumu vyše 4.000 € s prihliadnutím na valorizáciu dôchodkov. Sťažovateľovi, vzhľadom na každoročne uplatňované regresné náhrady zo strany žalobcu, v konečnom dôsledku neostane nič iné iba podať návrh na osobný bankrot. Avšak u žalobcu vznikne každoročne právny nárok na úhradu vyplatených súm, teda aj po jeho „očistení“, opäť bude musieť podať návrh na osobný bankrot.

46.) Sťažovateľ tvrdí, že vzhľadom na jeho osobné pomery a pomery jeho rodiny, regresný nárok nepredstavuje reálnu výšku a reálnu schopnosť jeho splatenia. Sťažovateľ predložil porušovateľovi aktuálne pomery jeho osoby a rodiny, pričom uviedol, že ide o nemožné plnenie, ktoré nebude môcť nikdy splatiť. (bod 30.)

Porušovateľ sa k tejto argumentácii možnosti/nemožnosti plnenia zo strany sťažovateľa v prospech žalobcu nijako nevyjadril. Uviedol na strane 7, posledná veta, „Náhrada v zmysle primeranosti má byť prijateľná a únosná pre obe strany.“ Takéto strohé konštatovanie je nepostačujúce. Žalobca je poisťovňou, sťažovateľ fyzickou osobou, ktorý má manželku a tri maloleté deti. Ide o porovnanie neporovnateľného. Pritom, ak vezmeme do úvahy existenciu vnútorného predpisu žalobcu (bod 20.), ktorý určoval uplatnenie práva postihu, tak ten sám uplatňoval aj proporcionálny princíp voči poisteným pri požití alkoholu do 2 promile do výšky 60 %, najviac 50.000,00 Sk /1.659,69 €/ . Sťažovateľ uhradil 84.147,94 Sk /2.793,20 €/.

Sťažovateľ v podanom doplnení dovolania zo dňa 7. 12. 2015 vykonal aj matematický prepočet ročných úrokov z omeškania v predmetnej veci plus v ďalších dvoch

veciach, v ktorých prebieha súdne konanie pred Okresným súdom Prešov ku dňu 31. 12. 2015, pričom výsledný ročný úrok z omeškania predstavoval spolu 4.332,59 € (3.034,86 € + 657,50 € + 640,23 €). Na to, aby sa splatili úroky z omeškania je potrebné, aby sťažovateľ každý jeden mesiac zaplatil sumu minimálne vo výške 360 €; to je v prípade, že by mal sťažovateľ začať splácať všetky tri doposiaľ jestvujúce a uplatnené regresné nároky cestou súdu. Avšak táto suma by musela byť vždy navyšovaná, pretože postup žalobcu bude do budúca pravidelný, opakujúci sa z dôvodu pravidelného vyplácania peňažných náhrad v prospech Sociálnej poisťovne za každý predchádzajúci rok, ako je tomu aj pri uplatnení štvrtej regresnej náhrady vo výške 4.091,73 € (bod 33.).

47.) Porušovateľ sa nijako nezaoberal ani neskúmal primeranosť uplatňovanej regresnej náhrady žalobcom z hľadiska existujúceho vnútorného predpisu žalobcu, ktorý určoval uplatnenie práva postihu pri požití alkoholu do 2 promile do výšky 60 %, najviac 50.000,00 Sk /1.659,69 €7. (bod 20.)

50.) Z vyššie uvedeného je zrejmé, že porušovateľ (ani odvolací súd) sa s námietkami a argumentmi sťažovateľa nevysporiadali nijako alebo nedostatočne.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Tento návrh odôvodňuje sťažovateľ takto:

„53.) Na základe rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11 Co/51/2013 zo dňa 30. 1. 2014 a udeleného poverenia na vykonanie exekúcie č. 5707*145243 zo dňa 23. 6. 2014 vydaného Okresným súdom Prešov, je vedené exekučné konanie č. 81 Er/328/2014, EX 1405/2014 oprávneného: Slovenská kancelária poisťovateľov zastúpený [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] proti povinnému: [REDAKOVANÉ] (sťažovateľ) o vymoženie 33.813,33 € s príslušenstvom. Proti exekúcii boli podané dňa 28. 7. 2014 v zmysle § 50 Exekučného poriadku... námietky a súčasne navrhnuté, aby exekučný súd povolil odklad exekúcie. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 20. 1. 2016, zamietol námietky povinného/sťažovateľa (voči zamietnutiu námietok podal sťažovateľ odvolanie) a súčasne povolil odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania

o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 11 Co/51/2013 zo dňa 30. 1. 2014, vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Cdo/204/2014.

... existuje riziko, že exekučné konanie bude pokračovať a súdny exekútor ju vykoná. Taktiež od rozhodnutia o odložení vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia porušovateľa závisí aj ďalšie pokračovanie v súdnych konaniach pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 15 C/353/2014 o zaplatenie 7.534,91 € s prísl., pričom toto konanie je prerušené do právoplatného skončenia dovolacieho konania (bod 33.) a pod sp. zn. 17 C/299/2015 o zaplatenie 7.975,06 € s prísl., pričom v tomto konaní sťažovateľ ako žalovaný podal na súd dňa 10. 6. 2016 Návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde. O tomto návrhu však doteraz rozhodnuté nebolo.

55.) Bankové účty sťažovateľa sú aj naďalej zablokované súdnym exekútorom a sťažovateľ nemôže disponovať peňažnými prostriedkami. Tieto peňažné prostriedky, ktoré boli súdnym exekútorom zablokované, sú viazané na štátny príspevok, ktorý povinný získal od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov na začatie podnikania. Táto skutočnosť (vedeného exekučného konania - aj napriek tomu, že bol súdom povolený odklad) aj naďalej spôsobuje, že povinný nemôže s týmito finančnými prostriedkami voľne disponovať. Stav účtu v čase jeho zablokovania bol vo výške 400,49 €. Tento stav platil do 14. 7. 2014, kedy došlo k blokácii účtu súdnym exekútorom až do výšky mínus 57.486,09 €.

56.) Od času jeho zablokovania dovolateľ nemá možnosť disponovať s týmto účtom, napriek tomu sa mu pravidelne každý mesiac sťahujú sumy 10 € titulom vedenej exekúcie na účet dovolateľa a 6 € za vedenie účtu bankou, spolu 16 € každý mesiac.“

Na základe tejto argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a zároveň sťažovateľovi prizná úhradu trov konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením z 20. júna 2018 prijal sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 28. júna 2016, podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu – sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčku najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku najvyššieho súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Predsedníčka najvyššieho súdu a právny zástupca sťažovateľa ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky najvyššieho súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od neho upustil, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedníčka najvyššieho súdu sa k sťažnosti vyjadrila v prípise sp. zn. KP 3/2018 zo 7. novembra 2018, v ktorom uviedla:

„Sťažnosťou napadnutým rozsudkom najvyšší súd dovolanie žalovaného zamietol. V odôvodnení uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu nespočíval na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a neboli zistené iné vady konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktoré by mali za následok jeho nesprávnosť. Uzavrel, že v danej veci dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Taktiež dovolateľ nenamietal ani tzv. inú vadu konania a žiadna vada uvedenej povahy v dovolacom nevyšla najavo. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa sústredil na dovolateľom uplatnený dovolací dôvod, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa právneho názoru

dovolacieho súdu odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Neprítomnosť dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu následne najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyčerpávajúco odôvodnil.

... Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľa. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ s uvedenými dôvodmi nesúhlasí, nespôsobuje zásah do jeho práv.

... Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom predmetnej sťažnosti ponecháva rozhodnutie o sťažnosti na úvahe ústavného súdu...“

Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal svoje stanovisko k vyjadreniu predsedníčky najvyššieho súdu v podaní z 15. januára 2019, v ktorom uvádza, že zotráva na argumentácii uvedenej v sťažnosti a tiež na svojich návrhoch v petite sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre týkajúcej sa práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť

odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, bolo úlohou ústavného súdu posúdiť námietky sťažovateľa uplatnené v sťažnosti, v ktorej argumentuje, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu z 28. júna 2016 malo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ namieta, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je nezákonný, formalistický a arbitrárny. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je „*príliš všeobecné, povrchné, nezohľadňujúce konkrétny prípad sťažovateľa*“. Podľa sťažovateľa najvyšší súd sa nevysporiadal s jeho dovolacou argumentáciou.

Otázku použitia historického výkladu relevantných právnych predpisov zodpovedal len „*všeobecným spôsobom*“. Podľa sťažovateľa v prejednávanom prípade existuje medzera v práve a v dôsledku absencie konštantnej judikatúry všeobecných súdov «*„štandardné interpretačné metódy“ zlyhávajú*». V prerokúvanom prípade zlyháva gramatická (jazyková) metóda, ako aj systematická metóda výkladu, „*preto bolo namieste použiť historickú metódu ako aj metódu logického, racionálneho výkladu*“. Uvedené úvahy sa vzťahujú osobitne na aplikáciu a výklad § 826 Občianskeho zákonníka.

Najvyšší súd postupoval podľa sťažovateľa nesprávne pri vysporiadaní sa s otázkou primeranosti a proporcionality priznanej regresnej náhrady. Sťažovateľ argumentuje, že primeranosť „*nemožno posudzovať podľa násobkov či percentuálneho určenia... ale musí sa posudzovať na každý konkrétny prípad osobitne/jednotlivo so zohľadnením*

výšky uplatňovanej regresnej náhrady a jej dopadu ekonomického, materiálneho, sociálneho na osobu žalovaného/sťažovateľa a jeho rodinu...“. Sťažovateľ ďalej namieta, že najvyšší súd sa mal pri skúmaní primeranosti regresnej náhrady vysporiadať s tým, že žalobca bude opakovane plniť v prospech poškodených plnenia, pričom proti sťažovateľovi uplatnil už ďalšie regresné náhrady osobitným žalobami.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd neskúmal primeranosť regresnej náhrady ani z hľadiska „*existujúceho vnútorného predpisu žalobcu, ktorý určoval uplatnenie práva postihu pri požití alkoholu do 2 promile do výšky 60 %, najviac 50.000,00 Sk / 1.659,69 €/*“.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 28. júna 2016 zamietol dovolanie sťažovateľa. Poukázal na znenie a výklad § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 423/1991 Zb. a na to, že toto ustanovenie je „*lex specialis... proti všeobecnej úprave zmluvného poistenia uvedenej v ustanovení § 788 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka*“.

Najvyšší súd následne k princípu primeranosti regresnej náhrady uviedol:

«... rozhodujúcou a teda aj spornou otázkou v prejednávanej veci bolo ustálenie či výška žalobcom uplatnenej regresnej náhrady voči žalovanému je primeraná. Tu dovolací súd uvádza, že odvolací súd správne poukázal pri svojom rozhodovaní na zásadu primeranosti a proporcionality, na ktorú v konečnom dôsledku reflektujú aj všeobecné predpisy občianskeho práva. Občiansky zákonník ako všeobecný predpis hovorí o „primeranej náhrade“ toho, čo poisťovateľ plnil za poisteného. To znamená, že poisťovateľ má svoje postihové právo primerane znížiť v závislosti od osobných, zárobkových a majetkových pomerov poisteného a od okolností, za ktorých došlo ku škode. Uplatnenie tohto nároku proti poistenému má plniť výchovný účel, nie existenčne ohroziť poisteného. Ak by poisťovateľ uplatnil postih v plnej výške vyplatených súm, poistenie zodpovednosti by stratilo svoj zmysel. Aj v zmysle vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje zhodne so záverom odvolacieho súdu, že pri žalobcom uplatnenej náhrade vo výške 37 % z plnenia, ktoré bolo poškodeným skutočne vyplatené, bola zachovaná zásada primeranosti

a princíp proporcionality. Náhrada v zmysle primeranosti má byť prijateľná a únosná pre obe strany, pričom nesmie byť na úkor len jednej z nich.»

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd sa stotožnil s rozsudkom krajského súdu, pričom uviedol, že tento „na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery“. Najvyšší súd tiež uviedol, že „v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery odvolacieho súdu...“.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd preskúmal aj rozsudok krajského súdu z 30. januára 2014, vychádzajúc zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Tento právny názor možno v prejednávanej veci primerane aplikovať aj na vzťah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu.

Krajský súd rozsudkom z 30. januára 2014 zmenil rozsudok okresného súdu a uviedol, že vo veci „je treba aplikovať vyhlášku č. 423/1991 Zb., ktorej účinnosť bola do 1. 1. 2002. Keďže k dopravnej nehode došlo 7. 11. 2001...“. Okresný súd k výške regresnej náhrady a jej primeranosti uviedol, že „za žalovaného bola vyplatená náhrada vo výške 90.843,89 eur, pričom po jeho žiadosti zo dňa 16. 3. 2009 žalobca rozhodol od časti vymáhania nároku upustiť a uplatňuje si len nárok na zaplatenie 30.000,- eur... Ak teda žalobca z titulu poistenia vyplatil za žalovaného sumu 90.843,89 eur, potom uplatnený nárok zodpovedá zásade proporcionality, zásade primeranosti, a teda možno konštatovať, že ide o nárok oprávnený v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 423/1991 Zb.

Odvolací súd v súvislosti s nárokom žalobcu považuje za potrebné zdôrazniť, že princíp primeranosti, ktorý bol v tomto konaní uplatnený, keď zo sumy 90.843,89 eur je požadovaná suma 33.813,33 eur, čo zodpovedá 37%, bol súdom zohľadnený v tom smere, že nebolo možné nezobrať do úvahy aj to, z akého dôvodu je regresná náhrada od žalovaného žiadaná. Treba tu vidieť to, že poistený spôsobil škodu po požití alkoholického nápoja, keď bol zistený v krvi obsah alkoholu vo výške 1,36 až 1,72 ‰. Túto okolnosť nemožno nijakým spôsobom zľahčovať, prípadne vôbec nebrať do úvahy z hľadiska výšky požadovanej regresnej náhrady. Teda z tohto pohľadu žalobca v dostatočnej miere znížil požadovanú regresnú náhradu, ak v tomto konaní požadoval zaplatenie sumy 33.813,33 eur.“.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku krajského súdu vyplýva, že konajúce súdy považovali žalobcom uplatnenú regresnú náhradu za primeranú vzhľadom na to, že žalobca proti sťažovateľovi uplatnil len 37 % zo sumy, ktorú vyplatil poškodeným z titulu poistenia zodpovednosti za škodu, pričom sťažovateľ spôsobil škodu pri vedení osobného motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Najvyšší súd tiež uviedol, že pre splnenie podmienky primeranosti náhrady poisťovateľ má znížiť postihové právo „v závislosti od osobných, zárobkových a majetkových pomerov poisteného a od okolností, za ktorých došlo ku škode“. Zdôraznil tiež účel regresnej náhrady, ktorá má plniť „výchovný účel, nie existenčne ohroziť poisteného“. Najvyšší súd však nijak neodkázal na konkrétne skutkové zistenia týkajúce sa osobných, zárobkových a majetkových pomerov sťažovateľa a následne nijak neozrejmil, prečo je priznaná výška regresnej náhrady primeraná k preukázaným pomeroch sťažovateľa (aj pri zohľadnení okolností vzniku škody). Rovnakým spôsobom postupoval aj krajský súd v odôvodnení rozsudku z 30. januára 2014 – neuviedol konkrétne zistenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch sťažovateľa – a ani konkrétne úvahy o primeranosti regresnej náhrady vzhľadom na tieto pomery.

Za ústavne akceptovateľnú možno považovať úvahu najvyššieho súdu, že regresná náhrada má plniť výchovný účel, a nie likvidačný účel, a má zohľadniť okolnosti, za ktorých došlo k vzniku škody. Vzhľadom na uvedené primeranosť náhrady možno podľa

názoru ústavného súdu ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia (pri zohľadnení, či ide o sumu konečnú alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať), zohľadnením okolností, za ktorých škoda vznikla, a tiež skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil. Podľa názoru ústavného súdu až posúdením týchto troch komponentov možno dospieť k záveru o tom, či regresná náhrada je primeraná. Aplikácia dvoch komponentov – výšky plnenia a miery jej percentuálneho zníženia a okolností, za ktorých došlo ku škode – nie je dostatočným podkladom pre záver o primeranosti regresnej náhrady. Je nevyhnutné aplikovať súčasne aj tretí komponent, t. j. konkrétne pomery toho, kto škodu spôsobil, lebo len tak možno dosiahnuť účel regresnej náhrady. Skúmanie pomerov toho, kto škodu spôsobil, umožní primerane určiť výšku regresnej náhrady tak, aby plnila výchovný (odstrašujúci) účinok, a vyhnúť sa tomu, aby výška regresnej náhrady nebola príliš nízka – keď nenaplní svoj účel – a na druhej strane, aby nebola (ekonomicky) likvidačná.

Nad rámec veci ústavný súd dodáva, že v závislosti od konkrétnych okolností by bolo ústavne akceptovateľné aplikovať aj podporné komponenty, prípadne modifikované postupy pri určení primeranej regresnej náhrady – napr. zohľadnenie priemernej prípadne minimálnej mzdy v hospodárstve v prípade nemožnosti riadneho zistenia pomerov, kontumačné určenie výšky regresnej náhrady (t. j. bez ohľadu na pomery toho, kto škodu spôsobil) pri zjavne špekulatívnom a zneužívajúcom prístupe pri preukazovaní svojich pomerov tým, kto škodu spôsobil.

V prerokúvanom prípade je zjavné, že najvyšší súd v spojení s krajským súdom aplikoval len dva komponenty – celkovú sumu vyplatenej náhrady (a jej percentuálne zníženie) a okolnosti, za ktorých ku škode došlo. Najvyšší súd všeobecne poukázal aj na potrebu zohľadniť osobné, zárobkové a majetkové pomery poisteného – konkrétne ich však v prejednávanej veci neaplikoval. Za uvedených okolností preto ústavný súd považoval právny záver najvyššieho súdu o primeranosti regresnej náhrady za arbitrárny (svojvoľný) a tiež za zjavne neodôvodnený, keďže najvyšší súd nevysvetlil, ako vyhodnotil osobné, zárobkové a majetkové pomery sťažovateľa, hoci ich považoval za relevantné.

Ústavný súd preto rozhodol, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 28. júna 2016 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže najvyšší súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 1 Cdo 204/2014 z 28. júna 2016 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu). Povinnosťou najvyššieho súdu bude riadiť sa právnym názorom ústavného súdu a vo veci opäť rozhodnúť.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si uplatnil úhradu trov konania za dva úkony právnej služby vo výške 363,79 €.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v uplatnenej sume (bod 3 výroku nálezu) v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za 2 úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2016 v sume 143 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 8,58 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 303,16 €. Z priloženého osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty vyplýva, že právny zástupca sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), preto uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Priznanú úhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2019